

1052/57/2012
"Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

14. 09. 01. 2012 Direcția legislație, documentare și contencios

Nr. 32430/1154/2011

Propunător de la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 2

Secretar general,

Judecător Roza Marcu

Propunător de la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 2
Judecători din 15.01.2012 Punct de vedere

cu privire la posibilitatea transferului unui judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție la o instanță inferioară

În ședința din data de 22 noiembrie 2011, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a decis elaborarea unui punct de vedere de către Direcția legislație, documentare și contencios cu privire la posibilitatea transferului unui judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție la o instanță inferioară.

Posibilitatea unui astfel de transfer a fost analizată și de Direcția resurse umane și organizare din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, care a întocmit Nota nr. 25215, 28035/1154/2011. În cuprinsul acestei note, s-a opinat în sensul că nu este posibil transferul judecătorilor de la instanța supremă la instanțe ordinare, pentru următoarele considerente:

- judecătorul de la Înalta Curte de Casație și Justiție are un regim juridic diferit de cel al celorlalți magistrați din cadrul instanțelor și parchetelor ordinare;
- gradul de judecător de Înalță Curte se obține în urma unei proceduri speciale de promovare și este asociat exercițiului funcției la instanța la care a fost promovat;
- transferul judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție la o instanță/parchet de drept comun este de natură să genereze, prin precedentul creat, pe de o parte, cereri multiple de promovare, iar, pe de altă parte, solicitări similare de transfer ale judecătorilor promovați, de transformare a instanței supreme într-o instituție instabilă din punct de vedere funcțional,

ipoteză care nu a fost avută în vedere nici de Consiliul Superior al Magistraturii, nici de legiuitor.

În completare, s-a mai arătat că, în condițiile în care pot fi promovați în funcția de judecător la Înalta Curte de Casătie și Justiție și judecătorii cu grad de tribunal, dacă s-ar aprecia că un transfer ca cel în discuție este admisibil, se poate ajunge la situația în care un judecător promovat la instanța supremă, care nu a obținut gradul aferent curții de apel prin concurs, astfel cum prevede art. 43 din Legea nr. 303/2004, să fie transferat la acest nivel de jurisdicție.

*

*

*

Transferul judecătorilor este reglementat prin Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin Regulamentul privind transferul și detașarea judecătorilor și procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor și procurorilor în alte funcții de conducere, precum și numirea judecătorilor în funcția de procuror și a procurorilor în funcția de judecător, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 193/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Trebuie menționat faptul că, cu unele diferențe (care nu privesc însă aspectele în discuție), statutul judecătorilor de la Înalta Curte de Casătie și Justiție este *comun cu cel al celorlalți judecători*, întrând, aşadar, sub incidența dispozițiilor Legii nr. 303/2004, inclusiv în ceea ce privește transferul la o altă instanță.

Astfel, potrivit art. 2 alin. (1) și (2) din această lege, „judecătorii numiți de Președintele României sunt inamovibili, în condițiile prezentei legi”, ei putând fi însă „mutați prin *transfer*, delegare, detașare sau promovare, numai cu acordul lor”.

În conformitate cu dispozițiile art. 60 din aceeași lege, „*Transferul judecătorilor și procurorilor de la o instanță la altă instanță sau de la un parchet la alt parchet ori la o instituție publică se aprobă, la cererea celor în cauză, de Consiliul Superior al*

Magistraturii".

Se constată, aşadar, că niciuna dintre aceste dispoziţii *nu exclude* de la aplicare judecătorii de la Înalta Curte de Casătie şi Justiţie, tocmai în considerarea acelui statut comun (în mare parte) de care vorbeam mai sus; pe de altă parte, *nu există nici prevederi speciale* în ceea ce priveşte transferul judecătorilor de la instanţa supremă.

În altă ordine de idei, atâtă vreme cât legea vorbeşte de „transferul *de la o instanţă la altă instanţă*”, *fără a face precizări suplimentare*, iar Înalta Curte de Casătie şi Justiţie este, totuşi, o instanţă judecătoarească, conform art. 2 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, în posida poziţiei de vârf pe care o ocupă în cadrul sistemului judiciar, nu există raţiuni pentru a considera inadmisibil un astfel de transfer.

Oricum, *fiind vorba de o interdicţie, imposibilitatea transferului de la instanţa supremă la o altă instanţă ar trebui să fie prevăzută expres de lege*, nefiind admisibil, în opinia noastră, ca aceasta să fie „dedusă” din interpretarea unor texte.

Nici în cuprinsul Regulamentului privind transferul şi detaşarea judecătorilor şi procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor şi procurorilor în alte funcţii de conducere, precum şi numirea judecătorilor în funcţia de procuror şi a procurorilor în funcţia de judecător, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 193/2006, cu modificările şi completările ulterioare, nu există dispoziţii care să interzică un astfel de transfer.

Singura condiţie impusă de acest regulament în privinţa transferului unui judecător de la o instanţă la o altă instanţă, este ca transferul să aibă loc la „o instanţă la care judecătorul sau procurorul are dreptul să funcţioneze”- fără însă ca această condiţie să ridice probleme, în ipoteza analizată.

În *Nota* întocmită de Direcţia resurse umane şi organizare s-a argumentat că un astfel de transfer nu este posibil prin prisma faptului că gradul de judecător la instanţa supremă este asociat exerciţiului funcţiei la această instanţă.

Se constată însă că *nicio dispoziţie - fie ea legală ori reglementară* - nu vine în

sprijinul acestui argument, care ar fi prezentat, poate, interes sub imperiul Legii Curții Supreme de Justiție nr. 56/1993 (abrogată prin Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor), ce prevedea un mandat limitat (de 6 ani) pentru judecătorii instanței supreme.

În prezent, funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție nu se mai exercită însă pe o durată limitată, ci în aceleași condiții ca în cazul celorlalte funcții de judecător.

Un argument în favoarea opiniei noastre îl constituie și dispozițiile art. 102 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție cărora le-a expirat mandatul pentru care au fost numiți ori, după caz, sunt eliberați din motive neimputabile își păstrează gradul dobândit în ierarhie și pot ocupa o funcție de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție și pot reveni pe funcția de magistrat deținută anterior sau pe o altă funcție de judecător ori procuror sau pot opta pentru intrarea în avocatură sau notariat, fără examen”.

Este drept că, în legătură cu aceste dispoziții, s-a pus problema dacă ele au sau nu caracter tranzitoriu, susținându-se că ele se referă la o anumită categorie de judecători, și anume aceea a celor numiți la Înalta Curte de Casație și Justiție pe durată determinată, sub imperiul vechilor prevederi legale (mai sus menționate). Se constată însă că doar prima ipoteză a art. 102 alin. (2) privește această categorie de judecători, nu și cea de-a doua ipoteză, care se referă la judecătorii eliberați din motive neimputabile; ca atare, simplul fapt că cele două ipoteze au fost reglementate împreună, fiind cuprinse în cadrul Titlului V – „Dispoziții tranzitorii și finale” nu le poate imprimă *amândurora* caracter de norme tranzitorii; în opinia noastră, în cazul art. 102 suntem atât în prezența unor norme tranzitorii (prima ipoteză), cât și a unor norme finale (cea de-a doua ipoteză).

Or, dacă legiuitorul ar fi vrut ca gradul de judecător la instanța supremă să fie strict asociat exercițiului funcției la această instanță, cum se susține în *Nota Direcției resurse umane și organizare*, dispozițiile art. 102 din Legea nr. 303/2004 nu și-ar mai fi

*"Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

avut rostul.

Pe de altă parte, subliniem faptul că în sistemul nostru de drept, odată dobândit un grad profesional, acesta nu mai poate fi „pierdut”, prin transfer la o instanță poziționată mai jos în ierarhie sau în orice alt mod.

Cât privește argumentul adus în cuprinsul aceleiași *Note*, în sensul că „transferul judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție la o instanță/parchet de drept comun este de natură să genereze, prin precedentul creat, pe de o parte, cereri multiple de promovare, iar, pe de altă parte, solicitări similare de transfer ale judecătorilor promovați, de transformare a instanței supreme într-o instituție instabilă din punct de vedere funcțional, ipoteză care nu a fost avută în vedere nici de Consiliul Superior al Magistraturii, nici de legiuitor” – acesta se întemeiază exclusiv pe chestiuni de *oportunitate*, iar nu de legalitate.

Într-adevăr, este de necontestat faptul că, pentru argumentele expuse de Direcția resurse umane și organizare (dar nu numai), transferul unui judecător de la instanța supremă la o altă instanță ar trebui să intervină doar în condiții cu totul speciale, deosebite; aprecierea asupra fiecărei situații, în parte, ținând însă de oportunitatea măsurii, excede limitelor prezentei analize, care urmărește doar concordanța unei astfel de măsuri în raport de dispozițiile legale în materie (analiză de legalitate).

De altfel, se cuvine a fi subliniat faptul că problema admisibilității transferului unui judecător de la instanța supremă la o instanță ierarhic inferioară a mai fost analizată de Consiliul Superior al Magistraturii care, prin Hotărârea Secției pentru judecători nr. 1344 din 15 decembrie 2010, a apreciat că un astfel de transfer este admisibil.

Astfel, în cuprinsul hotărârii menționate s-a reținut că, „potrivit art. 60 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, transferul judecătorilor de la o instanță la altă instanță se aprobă, la cererea celor în cauză, de Consiliul Superior al Magistraturii. Or, acest act normativ nu cuprinde prevederi speciale privind transferul judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Având în vedere acest aspect, precum și faptul că Legea nr. 303/2004

"Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

reglementează statutul judecătorilor, inclusiv al celor de la Înalta Curte de Casație și Justiție, iar art. 60 nu distinge cu privire la categoria judecătorilor care intră sub incidența sa, s-a apreciat că este aplicabil tuturor judecătorilor al căror statut îl prevede actul normativ în cauză, deci inclusiv celor de la instanța supremă.

Astfel, întrucât un judecător a fost promovat la Înalta Curte de Casație și Justiție, acesta poate să funcționeze și la o instanță inferioară, cu păstrarea gradului profesional dobândit în ierarhie.

Fiind admisibil, transferul în cauză intră sub incidența prevederilor Regulamentului privind transferul și detașarea judecătorilor și procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor și procurorilor în alte funcții de conducere, precum și numirea judecătorilor în funcția de procuror și a procurorilor în funcția de judecător, aprobat prin Hotărârea nr. 193/2006 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu modificările și completările ulterioare, astfel că nu este necesară eliberarea din funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție".

Concluzionând, în opinia noastră nu există temei legal pentru a aprecia că transferul unui judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție la o altă instanță este inadmisibil.

Propun înaintarea prezentului punct de vedere Comisiei nr. 2 - Consolidarea și eficientizarea instituțională a Consiliului Superior al Magistraturii, spre a analiza și a decide.

AVIZAT,

Director,
Judecător Constantin Nicolae

Şef serviciu,
Judecător Andreea Simona Uzlău

Întocmit/A.C./2 ex./03.01.2012

6